

Wilhelm (VS):

Jeg tror ikke, der er nogen, der forlanger, som justitsministeren antydede, at han eller ministeriet skulle kunne svare på, hvad retten ville have gjort i det enkelte tilfælde. Derimod må man kunne forlange, at justitsministeren og hans ministerium, når man fremsætter et sådant lovforslag og vil have afstemning om det her i salen, vil kunne svare på det andet spørgsmål: ville retterne have kunnet benytte § 733 og § 748 i den nye formulering i de og de og de velkendte sager fra de foregående år? Ville man have kunnet benytte dem? Spørgsmålet lyder ikke, om den enkelte individuelle ret ville have benyttet sig af den mulighed. Det andet må man kunne svare på, ellers øger det bare mistilliden til, hvad det egentlig er, der ligger i det dér diffuse begreb »statens sikkerhed«.

Justitsministeren (Orla Møller):

Vedrørende det sidste spørgsmål skal jeg gerne foretage yderligere vurderinger, men jeg vil sige lige ud ad landevejen, at jeg for længst har opgivet at få nogen som helst form for tillid fra VS' side i henseende til dette spørgsmål. En udtalelse om, at dette skulle være en Baader-Meinhof-lov, har så lidt forbindelse med virkeligheden, at det næppe kan betale sig at diskutere det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af underholdsbidrag og lov om børnetilskud og andre familiefordeligheder. (Overførelse til kommunerne).

(Lovforslag nr. L 28. Fremsat 3/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Jimmy Stahr (S):

Justitsministerens lovforslag om en ændret

fremgangsmåde ved inddrivelse af underholdsbidrag rummer to umiddelbare fordele. For det første har kommunerne, som efter lovforslaget skal foretage inddrivelsen, i forvejen ansvaret for inddrivelse af andre familieretlige underholdsbidrag, og det vil sige, at man råder over en del af det administrative apparat, der er nødvendigt. Kommunerne har ligeledes i en del tilfælde forbindelse med både bidragsmodtagere og bidragsydere gennem administrationen af børnetilskud og sociallovgivning i øvrigt. Der er altså tale om en samling af opgaver, der ligner hinanden, og både Kommunernes Landsforening og Københavns og Frederiksberg kommuner har da også givet tilsagn om at ville overtage inddrivelsesopgaverne.

Den anden umiddelbare fordel ved lovforslaget er den lettelse, forslaget skaber for politiet. Inddrivelse af underholdsbidrag kan ikke betragtes som en egentlig politimæssig opgave, og den lettelse, forslaget skaber, vil selvfølgelig kunne være til fordel for politiets indsats på andre områder.

Ved inddrivelsen af bidragene råder man over tre sanktionsformer: løntilbageholdelse, udpantning og indsættelse til afsoning. Da lovforslaget blev fremsat i sidste samling, var der nogen betænkelighed angående den sidstnævnte sanktionsform. På den ene side kan gældsfølgende virke som noget, der hører hjemme i Dickens' romaner, og noget, som virker uhensigtsmæssigt i moderne retsopfattelse. På den anden side fremfører justitsministeren i sine bemærkninger til lovforslaget grunde, som er svære at komme uden om. Jeg synes også, det vejer tungt, at kommunerne, der efter forslaget kommer til at stå med ansvaret, har bedt om, at man opretholder alle tre sanktionsformer.

Tilsammen giver disse argumenter en tyngde, der gør, at socialdemokratiet kan anbefale lovforslaget som helhed, og da kommunerne af administrative grunde har behov for hurtigst muligt at få indarbejdet de eventuelle nye retningslinjer og arbejdsområder, vil vi gerne medvirke til et hurtigt udvalgsarbejde.

Pilgaard Andersen (FP):

Fremskridtspartiet kan tiltræde sigtet med dette lovforslag, nemlig at bidragsinddrivelser overføres fra politiet til kommunernes socialudvalg, således at politiet får bedre muligheder for at tage sig af det, de nu engang skal have med at gøre, nemlig at opklare forbrydelser. Fremskridtspartiet har lagt vægt på den admi-

[Pilgaard Andersen.]

nistrationslettelse, der skulle opnås ved, at kommunerne kan udbetale børnetilskud og børnebidrag samtidig.

Spørgsmålet om afsoning vil vi gerne tage fat på i udvalget for at se, om der er problemer, som vi må have nærmere belyst.

Inddrivelse af underholdsbidrag rejser mange vidtrækkende spørgsmål, som jeg ikke her vil tage stilling til. Det må være nok at sige, at forslaget betyder et bette nøk i den rigtige retning derved, at administrationen bliver lettet.

Med den grundindstilling vil fremskridtspartiet gå til arbejdet med den videre behandling af lovforslaget.

Mette Madsen (V):

På venstres vegne skal jeg kort henvise til de betragtninger, som fru Nathalie Lind gjorde gældende ved første behandling af det samme lovforslag den 20. januar i år. Ved denne behandling kom både fru Nathalie Lind og flere andre ordførere – ligesom hr. Jimmy Stahr i dag – ind på nogle problemer, som må afklares i udvalget. Jeg kan f. eks. nævne spørgsmålet om, hvordan administrationen praktisk kan tilrettelægges, og jeg kan nævne spørgsmålet om afsoningsinstituttet. Der er altså en del ting, vi må se nøje på i udvalget, men venstres hovedsigte er, at vi er positive med hensyn til at finde løsninger på disse problemer.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg vil ligesom den tidligere taler henvise til, hvad vi har udtalt om dette lovforslag i forrige samling. Vi er naturligvis positivt indstillet over for ændringer, der kan lette politiets arbejde, og vi finder det praktisk at samle administrationen på ét sted.

Vi vil give lovforslaget en positiv behandling under udvalgsarbejdet.

Mimi Jakobsen (CD):

Også centrum-demokraterne kan principielt tilslutte sig, at al inddrivelse af børnebidrag overføres til kommunerne, bl. a. fordi det forekommer at være langt mere rationelt, idet kommunerne jo i forvejen f. eks. påtager sig inddrivelse af normalbidrag, tilbagebetaling af bistandshjælp og fastsættelse af takster for sociale ydelser.

Det er blevet oplyst over for mig, at man i min egen kommune også ser en mulighed for at køre det via skattevæsenets allerede eksiste-

rende opkrævningsapparat, men det ligger muligvis allerede i forslaget.

Endvidere er det selvfølgelig glædeligt, at politiet herved fritages for denne funktion, som jo ikke er af politimæssig art, således at det derved kan hellige sig andre opgaver. Jeg skal derfor blot tilsige vor støtte til forslaget.

Ebba Strange (SF):

Det er kun knap to måneder siden, vi sidst havde dette lovforslag til første behandling, og jeg skal nøjes med at henvise til, hvad jeg sagde ved den lejlighed, og tilsige lovforslaget en velvillig behandling.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg skal ligeledes henvise til sp. 4008, hvor mine bemærkninger til dette lovforslag er trykt. Jeg vil bare sige kort, at det, det må dreje sig om i denne sag, er, at de svageste parter i forløbet får den behandling, der på bedst mulig måde sikrer de vilkår, de skal leve under.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Dette er jo også en genfremsættelse, og det er tilstrækkeligt at henvise til det, som den radikale ordfører sagde ved førstebehandlingen i januar måned. Jeg skal kun føje til, at det vel også er nødvendigt med de forhold, vi har, at politiet aflastes mest muligt for alt, hvad det kan aflastes for.

Inge Krogh (KrF):

Jeg skal henvise til det, jeg sagde ved dette lovforslags første behandling først på året. Vi kan altså gå ind for, at det børnebidrag, der ikke udbetales forskudsvis, kan inddrives af socialudvalget i stedet for som nu af politiet.

Jeg er selvfølgelig ikke særlig glad for at anvende frihedsberøvelse for ikke at have betalt børnebidrag, men vi henholder os til, at justitsministeren har sagt, at det har en stor præventiv virkning.

Justitsministeren (Orla Møller):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning, som forslaget har fået. Når det endelig for en gangs skyld for mit vedkommende kan lade sig gøre at blive enig med fru Tove Jørgensen, vil jeg gerne give udtryk for, at hovedhensynet med dette forslag er naturligvis, at de svageste parter får den rigtige behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

(Lovforslag nr. L 29. Fremsat 3/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ejler Koch (S):

Forslaget drejer sig om at udskyde revisionen af loven om offentlighed i forvaltningen i 2 år med den begrundelse, at man overvejer gennemførelse af en almindelig forvaltningsproceslov. Jeg er enig i, hvis man skal overveje en almindelig forvaltningsproceslov, at det er nødvendigt at have den fornødne tid til at tænke sig grundigt om. Jeg kan derfor på socialdemokratiets vegne give min tilslutning til, at vi udskyder revisionen i 2 år, uden at jeg dog derved har forpligtet mig til at deltage i selve gennemførelsen af en forvaltningsproceslov.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Folketinget bliver med dette lovforslag stillet over for den uafviselige kendsgerning, at justitsministeriet stadig ikke er parat til at medvirke ved den revision, som skulle have været gennemført i 1974-75, men som blev udsat til indeværende samling. Vi kan jo nok ikke gøre andet end at tage det til efterretning, men jeg synes dog, der er grund til at sige, at det er uheldigt, at det udvalg, der skulle forberede revisionen, nu for anden gang via ministeren må komme til folketinget og gøre undskyldninger for, at man stadig ikke har kunnet gøre sit arbejde færdigt inden for den tid, som folketinget har fastsat. Jeg føler mig overbevist om, at ministeren har gjort det tydeligt for udvalget, at en gentagelse ikke vil være ønskelig.

Jeg vil godt sige to ting til. Det ene er, at offentlighedsloven er en meget vigtig lov og en god lov. Denne lov og dens forløber, partsof-fentlighedsloven fra 1964, var meget betydelige landvindinger på forvaltningsrettens område, men vi skal være opmærksomme på, nu når

der i de kommende år skal ske forbedringer i lovgivningen, at der er en verden uden for Verona og en verden uden for Skandinavien. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes, at man følger udviklingstendenser i Sverige og Norge, men derimod nævnes der til min forundring ikke den udformning af freedom of information act, som vi kender fra USA, og som vel nok er noget af det væsentligste, man overhovedet kan beskæftige sig med, når det drejer sig om disse forvaltningsretlige problemer. Jeg går ud fra som en selvfølge, når betænkningen kommer til at foreligge fra justitsministeriet, at den vil indeholde en omhyggelig gennemgang af freedom of information act og de muligheder, som den lovgivning rummer for de amerikanske borgere.

Jeg vil også godt sige én ting til. Selv om offentlighedsloven er en god lov, har borgerne kun glæde af den, hvis den fungerer rigtigt i praksis; og stort set fungerer den naturligvis efter sin hensigt. Alligevel oplever vi mange gange, ikke blot enkeltstående tilfælde, men massevis af eksempler på, at man i kommuner og institutioner stadig væk føler sig fremmed over for den lovgivning, stadig væk betragter den som noget nyt, noget mærkeligt. Som et kuriosum kan jeg nævne, at man i en af landets største kommuner simpelt hen har den ordning, at aktindsigt i medfør af offentlighedsloven har man kun om mandagen, fordi da kommer en særlig tilkaldt jurist og ser på de sager, hvor der er begæret aktindsigt. Det er naturligvis ikke meningen, at tingene skal fungere på den måde. Det må være sådan, når vi har denne glimrende lovgivning, at administrationens folk både i institutioner under staten og på rådhus osv. er fortrolige med lovgivningen og kan bruge den efter dens hensigt.

Men jeg skal til slut blot sige, at fremskridtspartiet med stor interesse vil følge afslutningen af det arbejde, som er i gang i det justitsministerielle udvalg. Vi mener sådan set godt, at man kunne være kommet i gang med en revision på nuværende tidspunkt, men bøjer os naturligvis for kendsgerningerne og håber så, at vi virkelig kan komme nogle skridt videre frem, så snart udvalget har gjort sit arbejde færdigt.

Nathalie Lind (V):

Også jeg må på mit partis vegne udtrykke en vis beklagelse over, at vi igen skal have en udsættelse. Man havde jo i sin tid regnet med, at